

УДК 004.032.6

ЕЛЕКТРОННИЙ ПІДРУЧНИК З ДИСЦИПЛІНИ «ХОРОВЕ ДИРИГУВАННЯ» ЯК ЗАСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Лебедев В.О к.т.н.,

Аверіна Л.С.

Мелітопольський державний педагогічний університет

імені Богдана Хмельницького

Тел. (0619) 44-80-29

Анотація – в статті розглянута структура електронного підручника з дисципліни «Хорове диригування». Наведені його функціональні можливості як засобу організації навчальної роботи студентів спеціальності Музичне мистецтво.

Ключові слова – електронний підручник, навчальна робота, навчальна дисципліна.

Постановка проблеми. Сучасний розвиток освіти характеризується швидким впровадженням інформаційних комп'ютерних технологій. Для підвищення результату навчання та навчальної роботи студента з різних дисциплін у вищих навчальних закладах використовують різноманітні форми та засоби інформаційних комп'ютерних технологій навчання, тому що головне завдання освіти на сьогодні - це формування інтелектуальної, духовної, культурної особистості. Звідси випливає, що вирішення даного завдання стоїть перед викладачами вищих навчальних закладів, тобто шляхом урізноманітнення форм і методів навчання організувати навчальну роботу студентів та покращити якість освіти майбутніх фахівців [1]. У системі підготовки майбутнього педагога-музиканта цикл вокально-хорових дисциплін й хорове диригування зокрема, займає одне із провідних місць, оскільки визначається специфікою роботи фахівця, спрямованою на практичне вирішення завдань формування духовності підростаючого покоління засобами хорового співу.

Аналіз останніх досліджень. На сьогодні питання пов'язані із використання електронних ресурсів навчального призначення з навчальних дисциплін вищих навчальних закладів, висвітлюються у наукових працях. Зокрема із створення і вдосконалення навчальних книг та підручників це В. Беспалько, С. Бондаренко, А. Гречихін, І. Журавльов, Д. Зуєв, І. Лернер, В. Краєвський; із створення електронних підручників та посібників – Л. Босова, В. Бурдаєв,

Н. Волкова, Б. Гершунський Л. Гризун, В. Красильников, Н. Мінеєв, В. Тоискін, А. Хуторський.

Формулювання цілей статті. Охарактеризувати значення електронного підручника з дисципліни «Хорове диригування» як засобу організації навчальної роботи студентів 1-4 курсів напряму підготовки 6.020204 Музичне мистецтво.

Основна частина. Важливим для професійної освіти є навчити студента опановувати нову професійну термінологію, оперувати спеціальною термінологією, аргументовано висловлювати власну думку, аналізувати факти, опонувати та вміти вести дискусію.

Застосування електронного підручника значно полегшує організацію навчальної роботи студентів при очному та заочному навчанні. Електронні навчальні посібники виступають в якості асистентів викладачів, приймаючи на себе величезну рутинну роботу при викладі нового матеріалу, при перевірці та оцінці знань студентів [3].

Електронний підручник, що використовується у вищих навчальних закладах – це інтерактивний навчально-методичний комплекс, комп'ютерний засіб організації самонавчання студентів (самостійно чи під керівництвом викладача) у процесі їхньої самостійної навчально-пізнавальної діяльності з урахуванням майбутнього фаху, етапів навчання, робочої програми дисципліни, визначення форм, видів, методів і підходів до навчання та стратегій управління траєкторією учіння студентів [2, с. 32]. Він повинен максимально полегшити розуміння та активне запам'ятовування істотних понять, тверджень та прикладів, залучати до процесу навчання нові, відмінні від звичайного підручника, можливості сприйняття мозку людини, тобто слухову та емоційну пам'ять.

Метою дисципліни «Хорове диригування» є формування диригентсько-хорової компетенції та теоретичних основ техніки диригування, поглиблення знання з методики роботи з хором, набуття навичок з техніки диригування, відпрацювання диригентських жестів на основі координації рухів плеча, передпліччя, кисті, розвитку міміки лица; оптимальна координація емоціонального і раціонального факторів у розкритті художніх образів; розвиток асоціації як необхідного компонента для художнього виконання твору та встановлення контакту з уявним хором.

Створений електронний підручник з дисципліни «Хорове диригування» призначений для студентів 1-4 курсу напряму підготовки 6.020204 Музичне мистецтво кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Електронний підручник орієнтований на сучасні форми

навчання із забезпеченням сумісності з традиційними методами та прийомами навчання в повній відповідності з документами, що регламентують зміст освіти. Використання цього електронного навчального продукту не виключає звернення студентів до звичайної друкованої навчальної продукції (паперових підручників, нотних видань, партитур, клавірів опер та балетів).

Використання електронного підручника у процесі вивчення дисципліни «Хорове диригування» спрямоване на виконання таких завдань, як:

- розвиток усіх необхідних для хорового диригента складових музичних здібностей: мелодичного, гармонічного, вокального, внутрішнього слуху, ладово-ритмічного відчуття, музичної пам'яті, музичного мислення; формування навичок самостійної роботи над партитурою (спів хорових партій, акордів, виконання хорової партитури на фортепіано, усний та письмовий музично-теоретичний і вокально-хоровий аналіз твору);

- розвиток навичок свідомого, активного, глибокого диригентського втілення хорового твору з обґрунтованою інтерпретацією;

- виховання художньо-естетичного смаку, потреби в освоєнні цінностей хорової культури;

- вивчення художньо повноцінних зразків української й зарубіжної хорової літератури різних епох та стилів, народнопісенної творчості, пісень написаних для дітей;

- ознайомлення майбутніх фахівців з організаційними та методичними основами роботи з хором, зокрема, з організацією хору та хорових занять, виробленням вокально-хорової техніки, елементів хорового звучання, музично-теоретичним навчанням учасників хору, виконавською діяльністю хору;

- розвиток почуттів, емоцій, образно-асоціативного мислення і художньо-творчих здібностей студентів;

- розширення світогляду, формування власного культурного середовища, активізація пізнавальної активності.

Електронний підручник з дисципліни «Хорове диригування» може бути використаний викладачем:

- для підготовки та проведення лекцій з аудіо та відео матеріалами;

- для проведення тестового контролю знань.

Крім того, підручник може використовуватись студентами у самостійній роботі:

- для самостійного вивчення лекційного матеріалу;

- при підготовці до практичних занять;

- для самостійного слухання музики;
- для самоперевірки набутих знань музичних творів
- для перевірки рівня набутих теоретичних знань (тестування).

Відповідно до робочої програми дисципліни побудована структура електронного підручника (рис. 1):

- анотація (загальні цілі та завдання дисципліни);
- практичні роботи (текст із гіперпосиланнями до глосарію, іменного покажчика, біографій, оперних лібрето);
- самостійна робота (теоретичний матеріал для самостійного опрацювання);
- тестування для самоперевірки знань студентів;
- відеоматеріали (аудіо та відео для більш ефективного вивчення дисципліни);
- література (список джерел для додаткового вивчення);
- глосарій (словник музичних термінів).

Електронний підручник з дисципліни "Хорове диригування" (1 курс)		
Зміст Анотація Практичні роботи Самостійна робота Тестування Відеоматеріали Література Глосарій		
ЗМІСТ КУРСУ		
№	Назва	Короткий опис
	Анотація до курсу	Мета курсу – формування теоретичних основ техніки диригування, поглибити знання з методики роботи з хором, набувати навички з техніки диригування, відпрацювати природні пластичні, ціленаправлені диригентські жести на основі координації рухів плеча, передпліччя, кисті, розвитку міміки лица.
Змістовний модуль 1		
Основи техніки диригування.		
1	Вступ. Техніка диригування і її значення для учителя музики.	
1.1	Вступ. Техніка диригування і її значення для учителя музики.	Вступ. Техніка диригування і її значення для учителя музики.
2	Технічні засоби диригування	
1.2	Технічні засоби диригування	Технічні засоби диригування
3	Основні позиції диригування	
1.3	Положення корпусу, голови, плечей диригента	Положення корпусу, голови, плечей диригента

Рис. 1. Структура електронного підручника

Структура електронного підручника побудована на використанні htm-файлів. Тому він може працювати як на оптичному носії, так і викладений у мережі Internet.

Таким чином, електронний підручник здатен розвивати творчу активність та творче мислення студентів, з урахуванням індивідуальних можливостей, активізувати творчу самостійну роботу, підвищувати інтерес до навчальної дисципліни та процесу навчання загалом, розвиває в них пізнавальні здібності, прагнення до самовдосконалення, пробуджує їхню творчу уяву, креативне мислення, збагачує професійний потенціал. Позитивною стороною застосування електронного підручника також є те, що відбувається адаптація навчального матеріалу до рівня знань студента, яка

досягається за допомогою багаторівневої структури підручника.

Висновок. Отже, завдяки поєднанню в собі різноманітних компонентів: практичних робіт; матеріалів самостійної роботи; тестових завдань, вправ; відеоматеріалів; додаткової літератури; глосарію організація навчальної роботи студентів з дисципліни «Хорове диригування» на основі використання нових інформаційних технологій, зокрема засобами електронного підручника дає можливість викладачеві контролювати успішність студентів вивчені дисципліни, розвивати його пізнавальну активність, сприяти розвитку самоосвіти.

Література

1. *Заруба Е.* Хрестоматія з хорового диригування: навчально-методичний посібник для музичних відділень мистецьких факультетів / Е. Заруба, А. Растрігіна – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2004. – 104 с.
2. *Осадчий В.В.* Створення електронного підручника: принципи, вимоги та рекомендації: навч.-метод. посіб. / В.В. Осадчий., С.В. Шаров – Мелітополь: ТОВ "ВБ ММД", 2011. – 116 с.
3. *Шишкіна М.* Класифікація програмних засобів навчального призначення / М. Шишкіна // Наукові записки. Серія: педагогічні науки. – 2009. – Випуск 82 (2). – С. 286-292.

ЭЛЕКТРОННЫЙ УЧЕБНИК ПО ДИСЦИПЛИНЕ «ХОРОВОЕ ДИРИЖИРОВАНИЕ» КАК СРЕДСТВО ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕБНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ

В.А. Лебедев, Л.С. Аверина

Аннотация - в статье рассмотрена структура электронного учебника по дисциплине «Хоровое дирижирование». Приведены его функциональные возможности как средства организации учебной работы студены специальности Музыкальное искусство.

ONLINE TUTORIALS ON THE SUBJECT "CHORAL CONDUCTING" AS A MEANS OF EDUCATIONAL WORK STUDENTS

V. Lebedev, L. Avyerina

Summary

In this paper the structure of the electronic textbook on the subject "Choral Conducting." Presented its functionality as a means of academic work stu specialty Musical Art.